

Total No. of Printed Pages: 3

SUBJECT CODE NO:- A-1138**FACULTY OF HUMANITIES****B.A.T.Y (Sem-V)****Examination November/December- 2022****Sociology - X****Introduction to Research Methodology****[Time: 1:30 Hours]****[Max. Marks:50]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- 1) All question are compulsory.
  - 2) Use blue or black pen only.
  - 3) Use pencil for diagrams.
  - 4) Use of any signs, attracting attention is prohibited.
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे .
  - 2) फक्त निव्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा .
  - 3) आकृत्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा .
  - 4) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे .

Q.1 A] Fill in the blanks (attempt all)**05**

1. Schedule is an example of -----source.
2. -----is a first step in research.
3. -----is a more systematic activity directed towards discovery and the development of an organized body of knowledge.
4. According to Bogard's -----is a proposition to tested.
5. The purpose of -----is not communication with one self but communication with audience.

अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- 1) अनुसूची हे -----स्वोताचे उदाहरण आहे.
- 2) -----हि संशोधनातील पहिली अवस्था होय.
- 3) -----म्हणजे वैज्ञानिक पद्धती प्रत्यक्षात कार्यान्वित करण्याची अधिक नियमबद्ध , आकारबद्ध , सुव्यवस्थित आणि सखोल अशी प्रक्रिया आहे.
- 4) बोगार्ड्स यांच्या मते , परीक्षण केल्या जाणाऱ्या विचारांना -----म्हणतात.
- 5) -----चा उद्देश स्वतः करिता नाही तर लोकांना संशोधनाची माहिती देणे हा आहे.

B] Answer in one sentence (attempt all)

1. What is objectivity?
2. What is data?
3. Which method is used for data collection from broad area?
4. What is sampling?
5. What is exploratory research?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

- 1) वस्तुनिष्ठता म्हणजे काय?
- 2) तथ्य म्हणजे काय?
- 3) विस्तृत क्षेत्रातून माहिती संकलनासाठी कोणती तथ्य संकलन पद्धती वापरली जाते?
- 4) नमुना निवड म्हणजे काय?
- 5) अन्वेषाणात्मक संशोधन म्हणजे काय?

Q.2 A] Explain concepts/ terms/unit / events (any two)

[word limitation minimum 60 for each answer]

1. Applied research.
2. Sources of Hypothesis
3. State the characteristics of theory
4. State the importance of data Analysis

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- 1) व्यावहारिक संशोधन
- 2) गृहीतकृत्याचे उगम स्तोत
- 3) सिद्धांताची वैशिष्ट्ये सांगा.
- 4) तथ्य विश्लेषणाचे महत्व सांगा.

B] Attempt in short (any two)

[word limitation minimum 60 for each answer]

1. State the merits of sampling
2. Explain the importance of pure or fundamental research.
3. State the demerits of observation
4. Explain the importance of objectivity in social Research

- ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)
- 1) नमुना निवडीचे गुण सांगा
  - 2) शुद्ध अथवा मौलिक संशोधनाचे महत्व स्पष्ट करा.
  - 3) निरीक्षण पद्धतीचे दोष सांगा
  - 4) सामाजिक संशोधनात वस्तुनिष्ठातेचे महत्व स्पष्ट करा.

Q.3 Answer in detail (any one)

20

[word limitation minimum 200 for each answer]

- 1) State the sources of data collection in social research.
- 2) Explain the scope and importance of social research.

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- 1) सामाजिक संशोधनात तथ्य संकलनाचे स्तोत सांगा.
- 2) सामाजिक संशोधनाची व्याप्ती आणि महत्व स्पष्ट करा.